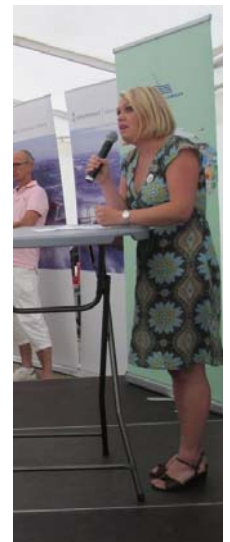

Sjöfartsforum är en intresseförening för det maritima klustret. Föreningen vill öka kunskapen om den maritima näringen och visa på sjöfartens roll och möjligheter – för människor, näringsliv och samhälle. Inom klustret verkar Sjöfartsforum för ökad samverkan, starka nätverk och en tydlig maritim identitet.

Sjöfartsforums verksamhetsberättelse 2010

Sjöfartsforum lägger sitt 15:e verksamhetsår till handlingarna och styrelsen kan med glädje konstatera att föreningen står stark. Trots allvarliga hot mot den svenska internationella sjöfarten har den maritima näringen flyttat fram positionerna. Under året avslutades den första fasen av Vision- och strategiprocessen med kartläggning och analys samt vision och mål för det maritima klustret. Begreppet det maritima klustret börjar bli vedertaget, en svensk maritim strategi efterfrågas av allt fler och att sjöfarten både är ett transportslag och del av en viktig svensk basnäring, den maritima näringen, börjar bli allt tydligare.

Medlem i European Shortsea Network och European Network of Maritime Clusters

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

Sjöfartsforum är en intresseförening för det maritima klustret. Föreningen vill öka kunskapen om den maritima näringen och visa på sjöfartens roll och möjligheter – för människor, näringsliv och samhälle. Inom klustret verkar Sjöfartsforum för ökad samverkan, starka nätverk och en tydlig maritim identitet.

Allmänt

Sjöfartsforum är en klusterövergripande förening för aktörer inom den maritima näringen. Föreningen arbetar för att lyfta fram vattenvägarnas betydelse för hållbara och effektiva transportsystem och för att öka kunskapen om sjöfarten och den maritima näringen. Verksamheten täcker såväl inrikes sjöfart som sjöfart till och från landet, och målgrupperna är primärt politiker, beslutsfattare och media. Även allmänheten och ungdomar blir allt viktigare intressenter eftersom bristen på kunskap i samhället i stort påverkar politikernas intresse för det maritima klustrets utvecklingsmöjligheter och förutsättningar.

Sjöfartsforum arbetar också för att internt inom klustret stimulera till samverkan och starka interna nätverk.

Sjöfartsforums kontor finns i Stockholm. Sjöfartsforum har inga anställda utan driver verksamheten genom arvoderad personal. Under året har Anna Risfelt Hammargren varit kontrakterad verkställande direktör och Erica Carlsson handhaft föreningens bokföring.

Styrelsen har under året fortsatt arbetet mot uppsatta mål enligt den beslutade treårsplanen. Under 2010 har Vision- och strategiarbetet med det övergripande målet att Sverige ska ha en politiskt beslutad, nationell maritim strategi dominerat arbetet med processledning, arbetsgrupper, referensgruppsmöten och sammanställnings av slutdokumentet.

Styrelse och medlemmar

Styrelsen har haft fem protokollförda sammanträden och Sjöfartsforums styrelse har under året bestått av;

Åke Niklasson, vd Volvo Logistics Corp, ordförande
Leena Tegevi, informationschef Skärgårdsredarna, vice ordförande

Susanne Abrahamsson, vd, SSPA Sweden AB
Tomas Abrahamsson, vice förbundsordförande SEKO
Jonas Backman, vd Sirius Rederi AB
Berit Blomqvist, vd, Sveriges Skeppsmäklareförening
Mårten Carlquist, senior vice president, head of Industrial Shipping, Rederi AB Transatlantic
Mikael Castanius, branschchef Sveriges Hamnar
Håkan Friberg, vd, Sveriges Redareförening
Erik Froste, vd Södertälje Hamn AB
Pehr Wallenius, managing director, Wallenius Wilhelmsen Logistics Sverige
Anna Risfelt Hammargren, verksamhetsansvarig och adjungerad

Styrelsens arbetsutskott har bestått av ordförande, vice ordförande och vd.

Sjöfartsforum hade vid årets slut 99 medlemmar, varav 16 organisationer, föreningar och myndigheter.

Följande nya medlemmar noterades från år 2010: Trelleborgs Hamn AB, Advokatfirman Lindahl, InPort (Intelligent Port Systems AB), Maqs Law Firm, Sveriges Redareförening, Sveriges Skeppsmäklareförening, Svenskt Marintekniskt Forum, Sveriges Fartygsbefälsförening, Sjöbjörn Rederi AB, White Smoke Shipping AB, Idea Marine AB och Jan Edshage.

Ekonomi

Styrelsen konstaterar att Sjöfartsforums ekonomi är i god balans.

Sjöfartsforum är en intresseförening för det maritima klustret. Föreningen vill öka kunskapen om den maritima näringen och visa på sjöfartens roll och möjligheter – för människor, näringsliv och samhälle. Inom klustret verkar Sjöfartsforum för ökad samverkan, starka nätverk och en tydlig maritim identitet.

Vision- och strategiprocessen dominerade året – unik process och historiskt slutresultat av dess första fas

Sjöfartsforums Vision- och strategiprocess fortsatte att dominera föreningens arbete. I november avslutades processens första fas i och med att dokumentet "Vision och strategi för det maritima klustret" blev klart. 152 företag, organisationer, föreningar, institutioner och myndigheter ställde sig bakom slutsatserna. Den 16 november överlämnades dokumentet till infrastruktur Catharina Elmsäter-Svärd med en uppmaning att staten/politiken ska kroka arm med klustret för att skapa en stark svensk, maritim näring.

Vision- och strategiprocessen, som omfattar hela det maritima klustret, är en förändrings- och utvecklingsprocess med syfte att öka samverkan mellan klustrets aktörer och skapa en tydligare och starkare näring i tillväxt.

I processarbetet har en mission och vision tagits fram, liksom värden som ska råda i klustersamarbetet. Klustrets övergripande möjligheter att bidra till människor i vardag och fritid, industrins konkurrenskraft och samhället i stort har identifierats och 20 övergripande mål fram till 2014 har fastställts. Förutsättningarna att nå målen har delats upp i de mål som näringen själv måste arbeta med och de som kräver politiskt stöd. De viktigaste övergripande målen är att:

- **Sverige ska ha en politiskt beslutad, nationell maritim strategi**
- **den maritima näringen ska betraktas som en viktig svensk basnäring**
- **konkurrenskraftiga villkor ska råda för svensk sjöfart i internationell trafik**
- **konkurrensneutrala villkor mellan samtliga trafikslag ska råda i det inrikes transportsystemet**
- **vattenvägen ska betraktas som en självklar infrastruktur i det inrikes transportarbetet**
- **forskningsanslagen ska öka**
- **myndigheters och departements handläggning av maritima frågor ska renodlas och samverkan öka**

Dokumentet "Vision- och strategi för det maritima klustret" innehåller även en omfattande analys av klustrets olika branschdelar, baserade på EUs definition av ett maritimt kluster, liksom av nulägesanalyser med näringens styrkor och svagheter, hot och möjligheter, omvärldsanalyser med påverkansfaktorer samt analyser av identifierade fokusområden.

Processen och dess dokumentation är unik. Aldrig tidigare har den maritima näringen gått samman för att på detta sätt stärka sig, få tyngd bakom orden och med kraft uppmana politikerna att ge den maritima verksamheten långsiktiga förutsättningar att utvecklas och bidra till det svenska samhället. Dokumentationen kompletterar de statliga utredningar inom sjöfartsområdet som pågått det senaste året. Den tillför ett helhetsperspektiv och ger näringens egen syn på sina utvecklingsmöjligheter.

152 företag och organisationer stödjer dokumentets slutsatser. Av dessa är 20 branschorganisationer, 18 universitetsinstitutioner/myndigheter/regioner och därtill relaterade verksamheter/övriga föreningar/institut och 114 enskilda företag. Dokumentet, med namnen på alla organisationer och företag som stödjer slutsatserna, finns att ladda ner på Sjöfartsforums webbplats; <http://www.maritimeforum.se/startsidan.html>.

I processarbetet deltog ca 100 aktörer i de 15 arbetsgrupperna, på referensgruppsmöten och/eller med analysarbetet. Under året arrangerades tre stora öppna referensgruppsmöten och två gruppordförandemöten i Stockholm och Göteborg. Dokumentet och dess slutsatser skickades ut på remiss under sommaren och slutsatserna fastställdes slutligen vid referensgruppsmötet den 6 september. Därefter följde ett par veckors "signing". Processen leddes under året av Anna Risfelt Hammargren, Sjöfartsforum tillsammans med Benny Guttman, Volvo Logistics, Susanne Abrahamsson, SSPA Sweden AB och Björn Södahl, Chalmers.

Processens fas 2, då handlingsplaner för att nå de identifierade målen ska tas fram, fortsätter 2011.

Medlem i European Shortsea Network och European Network of Maritime Clusters

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

Sjöfartsforum är en intresseförening för det maritima klustret. Föreningen vill öka kunskapen om den maritima näringen och visa på sjöfartens roll och möjligheter – för människor, näringsliv och samhälle. Inom klustret verkar Sjöfartsforum för ökad samverkan, starka nätverk och en tydlig maritim identitet.

*”Vi utvecklar maritima möjligheter och resurser till nytta för människor,
näringsliv och övriga samhället”*

Mission för det maritima klustret

”Sverige, alltid i framkant inom maritim innovation och hållbar utveckling”

Vision för det maritima klustret

”Samverkan – ansvar – värdeskapande”

Värden för det maritima klustret

Verksamhet

1. Årsstämma, 13 april

Sjöfartsforums årsstämma 2010 ägde rum på Victory Hotel i Stockholm, i direkt anslutning till det referensgruppsmöte för strategiprocesen som hölls samma dag.

Vid årsmötet avgick Charlotta Hök, WSP Group och Mikaela Tamm, Sveriges Försäkringsförbund. Till nya styrelseledamöter valdes Susanne Abrahamsson, SSPA Sweden AB, Erik Froste, Södertälje Hamn AB, Berit Blomqvist, Sveriges Skeppsmäklareförening, Håkan Friberg, Sveriges Redareförening och Jonas Backman, Sirius Rederi AB. Pehr Wallenius, Wallenius Wilhelmsen Logistics fyllnadsinvaldes på ett år efter Kristofer Andrén som avgick pga jobbyte. På årsstämman beslöts att komplettera stadgarnas paragraf 4 med följande text: *Styrelsen kan, inför nytt budget- och verksamhetsår, besluta om uppräknning av serviceavgiften med högst uppmätt inflation under året före aktuellt budgetår.*

2. Stockholms Sjöfartspub, 16 februari, 13 april, 1 juni och 30 november

Stockholms Sjöfartspub arrangerades vid fyra tillfällen under 2010 – den 16 februari, 13 april, 1 juni och 30 november. Tre av pubtillfällena hade en speciell sponsor som bidrog till att tilltugg serverades och att de första 50 besökarna fick ett gratis glas öl/vil/vatten. Sponsorererna var: Wärtsilä Sweden AB, Market International Sweden och add-logistics ab. Pubkvällen i april hölls på Sheraton Stockholm Hotel, övriga på Scandic Sjöfartshotellet. Syftet med Stockholms Sjöfartspub är att skapa en trevlig, professionell mötesplats för aktörer i storstadsregionen och att stärka den maritima identiteten där.

3. Vision- och strategiprocesen, Referensgruppsmöten 3 februari, 13 april och 6 september

Tre stora referensgruppsmöten, öppna för alla intresserade i det maritima klustret, hölls under året, den 3 februari, 13 april och 6 september. På mötena redogjordes för och diskuterades arbetet och frågeställningarna i de 15 arbetsgrupperna samt de övergripande slutsatserna. Vid det första mötet i februari deltog även Maria Lindqvist, Nordregio, som berättade om Tillväxtanalys analys av sjöfartsklustret och Anders Hermansson från Näringsdepartementet som redogjorde för departementets arbete.

4. Stora Marindagen 27 april

Den 27 april arrangerade Sjöfartsforum, tillsammans med Lighthouse, SSPA Sweden AB, Underhållsföretagen, Svenskt Marintekniskt Forum och Swedocan, Stora Marindagen 2010 på Svenska Mässan i Göteborg.

Stora Marindagen – med både seminarium och utställning – handlade om framtidens sjöfart. Seminariedelen var uppdelad i tre delar där deltagarna fritt kunde välja mellan föredrag om Framtidens bränsle, Framtiden

Sjöfartsforum är en intresseförening för det maritima klustret. Föreningen vill öka kunskapen om den maritima näringen och visa på sjöfartens roll och möjligheter – för människor, näringsliv och samhälle. Inom klustret verkar Sjöfartsforum för ökad samverkan, starka nätverk och en tydlig maritim identitet.

teknik och Framtidens hållbara sjötransporter. Talarna spände över ett brett fält från gas och bränslecellsteknik, lättviktsmaterial och air lubrication, till ökade möjligheter för kustsjöfarten och visioner för hur vi kan utnyttja vattenvägen i städer. Sjöfartsforum ansvarade tillsammans med Lighthouse för Framtidens hållbara sjötransporter. Stora Marindagen var mycket välbesökt och många utställare deltog. Dagen avslutades med en middag. Arrangörerna beslöt under hösten att planera inför Stora Marindagen 2011.

5. Almedalen 2020 och Sjöfartspuben, 5 – 9 juli

För tredje året i rad arrangerades en Sjöfartspub i Visby under Almedalsveckan. Puben bjöd på sjöfartsmingel, mat och dryck samt gästtalare kring aktuella sjöfartsfrågor. Pubens drog en mycket stor publik och samtliga dagar noterade dubbla besöksiffror jämfört med 2009. Vi uppskattar att totalt ca 1 000 besökare kom till sjöfartspuben. Puben hölls i trädgården hos Carl E Ekman, Hamngatan 3 (måndag, torsdag och fredag) och i Gotlandsbolagets trädgård, Hamngatan 1 (tisdag och onsdag). Sjöfartspuben är ett samarrangemang mellan Sjöfartsforum, Sveriges Hamnar, Sveriges Skeppsmäklareförening, Sjöfartsverket och Skärgårdsredarna. Sjöfartsforum var värd för måndagen den 5 juli.

Programmet 2010 var mycket uppskattat, kanske det mest lyckade hittills. På måndagen pratade Dan Sten Olson, koncernchef Stena AB om företagets miljöeffektivisering, luftkuddeprojekt och den 15 m långa prototypen Stena Airmax. På tisdagskvällen talade Lena Hallengren (s), ordförande i Trafikutskottet om hur sjöfartsnäringen påverkas av ett maktskifte. Farledsavgifterna stod i fokus på onsdagen när Karin Svensson-Smith (mp) och Lars Tysklind (fp) var gäster. Torsdagens gäst var Sjöfartsverkets nya generaldirektör Ann-Catrine Zetterdahl som på ett mycket engagerat sätt talade om Sjöfartsverkets framtida roll som "snabbfotad serviceorganisation". Sista ämnet var kollektivtrafik till sjöss i förändring. På fredagen berättade Helena Leufstadius, vd Styröbolaget om VALÖ företagets nya – och världens första – high-speed-klassade höghastighetskataran och den revolution fartyget och det kommande systerfartyget innebär för öbor och för en levande skärgård.

6. Världssjöfartens Dag 23 september

Som vanligt var det fullt i salen när Världssjöfartens Dag traditionsenligt firades sista torsdagen i september. 250 deltagare från alla delar av det maritima klustret fanns på plats på Chalmers Kårhus i Göteborg. Årets tema, beslutat av FN-organet IMO, var **Year of the Seafarer** och på programmet stod diskussioner kring sjömännens roll, liv och villkor ombord, liksom om utvecklingen för sjömannen och den svenska handelsflottan.

Världssjöfartens Dag avslutades med en middag med "Martha-touch". Martha är sjömännens speciella kulturfilm, som också visades senare på kvällen. De Martha-filmer och Martha-affischer som Sjömansservice hade med till försäljning gick åt som smör i solsken. Bland talarna märktes Ann-Catrine Zetterdahl, Sjöfartsverket, Jonas Bjelfvenstam, VTI, Jeanette Nihlén, TT-Line, Mikael Esping, DFDS Lys Line, Bo Lindgren, Stena Line, Jörgen Lorén, Sveriges Fartygsbefälsförening, Kenny Reinhold, SEKO sjöfolk, Per Croner, Wallenius Marine AB, Lars Höglund, Furetank, Johan Markström, Wisby Tankers AB, Torbjörn Dalnäs, Sjöfartsverket m fl. Anna Hammargren och Berit Blomqvist var moderatörer.

Sjöfartsforum är huvudarrangör för Världssjöfartens Dag, men gör det tillsammans med 19 medarrangörer; Näringsdepartementet, Sjöfartsverket, Kustbevakningen, SEKO Sjöfolk, Sjöbefälsförbundet, Sveriges Fartygsbefälsförening, Lighthouse, Chalmers Tekniska Högskola, Linnéuniversitetet/Sjöfartshögskolan, Sveriges Redareförening, Svensk Sjöfarts Tidning, Sveriges Skeppsmäklareförening, Sveriges Hamnar, WISTA Sweden, Swedocean, Svenskt Marintekniskt Forum, Sveriges Försäkringsförbund, Försvarsmakten/Marinen och Kungliga Örlogsmannasällskapet.

7. HUB-Forum 16 november

Under HUB-Forum den 16 november på Garnisonen i Stockholm, diskuterades transportinfrastrukturen och kombinerade transporter. På agendan stod de största flaskhalsarna i vår infrastruktur, hur vi ska få ett transportsystem i världsklass, statens roll för att utveckla centrala noder, möjligheter till kombinerade

Medlem i European Shortsea Network och European Network of Maritime Clusters

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

Sjöfartsforum är en intresseförening för det maritima klustret. Föreningen vill öka kunskapen om den maritima näringen och visa på sjöfartens roll och möjligheter – för människor, näringsliv och samhälle. Inom klustret verkar Sjöfartsforum för ökad samverkan, starka nätverk och en tydlig maritim identitet.

transporter mm. Deltog gjorde infrastrukturminister Catharina Elmsäter-Svärd, en panel av näringslivsföreträdare och olika talare från transportnäringen. HUB-Forum arrangeras av TTF-Forum för Logistik i samarbete med Sjöfartsforum, Sveriges Hamnar, Transportindustriförbundet och Näringslivets Transportråd.

I samband med HUB-Forum överlämnades dokumentet "Vision och strategi för det maritima klustret" till infrastrukturminister Catharina Elmsäter-Svärd. Infrastrukturministern uppmanades att snarast återkomma med en inbjudan om en konstruktiv dialog med näringens företrädare för att, med dokumentet som grund, arbeta vidare med att ta fram en svensk maritim strategi.

Övrigt

Förfrågningar

Sjöfartsforum hanterar regelbundet ett stort antal förfrågningar om det svenska maritima klustret och dess verksamhet. Frågorna kommer från politiker, politiska handläggare, media, näringslivsrepresentanter, utländska varuägare, EU-tjänstemän, studenter, allmänheten m fl. Sjöfartsforum informerar och/eller hänvisning vidare till företag och befattningshavare inom klustret.

Näringsdepartementets referensgrupp för sjöfartsfrågor mm

Anna Risfelt Hammargren har under året deltagit då Näringsdepartementet kallat referensgruppen för sjöfartsfrågor till möte och i referensgruppsmöten till de statliga utredningar som pågått under året.

Föredrag

Vid tre tillfällen höll Anna Risfelt Hammargren föredrag om det maritima klustrets utvecklingsprocess – på Sveriges Hamnars årsstämma 25 maj, vid Kungliga Krigsvetenskapsakademien, avd II:s möte i Stockholm den 16 september och för Stockholm Shippers den 18 september.

Årets Sjöfartsprofil 2010

Göta Älvklubben i Göteborg, ett forum för representanter från sjöfartsnäringen och personer från massmedia, med intresse för sjöfart och transportfrågor med maritim anknytning, uppmärksammade Sjöfartsforums arbete med strategiprocessen. Föreningen utsåg Anna Risfelt Hammargren, till Årets Sjöfartsprofil 2010. Motiveringen till utmärkelsen löd: "*Sjöfartsforums vd Anna Risfelt Hammargren har lyckats samla hela det maritima klustret och hitta dess minsta gemensamma nämnare, för att tillsammans kunna skriva en nationell maritim strategi för Sverige. Vad som från början tycktes som ett hopplöst projekt har hon med idogt arbete och öppen attityd fått mer än hundra företag att ställa sig bakom. Anna Risfelt Hammargren är konstruktiv, kompetent och mycket intresserad av sjöfartsnäringens utveckling*". Årets sjöfartsprofil var den 15:e i ordningen.

Kontaktarbete

Sjöfartsforum har under året arbetat med att skapa goda kontakter och samverkan med många av aktörer i branschen, främst organisationer och institutioner.

Sjöfartsforum har även varit ett bollplank för studenter på Chalmers Lindholmen i deras arbete med branschdagarna Sjölog.

Informationskanaler och informationsmaterial

Sjöfartsforums nyhetsbrev

Sjöfartsforum har under året distribuerat nio nyhetsbrev plus påminnelsebrev kring vår verksamhet. Nyhetsbreven har innehållit information om och från våra seminarier och konferenser samt branschgemensam information, kortare artiklar och relevant information från EU Kommissionen. Nyhetsbreven skickas ut

Medlem i European Shortsea Network och European Network of Maritime Clusters

Ropstenssligan 11B, 115 42 STOCKHOLM, Tel: 08-410 540 46, Fax: 08-662 78 25, Email: info@maritimeforum.se, www.maritimeforum.se

Sjöfartsforum är en intresseförening för det maritima klustret. Föreningen vill öka kunskapen om den maritima näringen och visa på sjöfartens roll och möjligheter – för människor, näringsliv och samhälle. Inom klustret verkar Sjöfartsforum för ökad samverkan, starka nätverk och en tydlig maritim identitet.

elektroniskt till mottagare inom hela sjöfartsklustret, i såväl Sjöfartsforums medlemsföretag som andra företag och organisationer. Även politiker på riks-, region- och lokalnivå får nyhetsbrevet.

Sjöfartsforums webbplats – www.maritimeforum.se/www.sjofartsforum.se

Sjöfartsforums enkla webbplats förmedlar information om föreningens aktiviteter, nyhetsbrev, dokumentation från konferenser och seminarier, uppgifter om styrelse, stadgar, medlemmar mm. På webbplatsen finns även information om European Shortsea Network som Sjöfartsforum är medlem i. Webbplatsen kommer att förnyas och förbättras i takt med föreningens ekonomiska och personella förutsättningar.

Facebook

Sjöfartsforum har under året startat en Facebook-sida, men pga det i övrigt så omfattande arbetet har inte detta medium använts full ut. Arbetet fortsätter nästa år.

European Shortsea Network

Sjöfartsforum är Shortsea Promotion Centre (SPC Sweden) och därmed medlem av nätverket European Shortsea Network. Nätverkets målsättning är att öka kunskapen om och förutsättningarna för short-sea shipping, dvs närsjöfart/Europasjöfart och inrikes sjöfart. European Shortsea Network har idag 26 medlemmar från lika många länder. Flera Promotion Centres är även Intermodal Promotion Centres och flertalet arbetar inte bara med sjöfart utan med sjöfarten som en effektiv länk i de intermodala transportkedjorna.

European Shortsea Networks ordförandepost följer ordförandeposten inom EU och den agerande ordföranden samarbetar med den föregående och den tillträdande. Sjöfartsforum, som avgående ordförandeland, deltog därför under våren i ordförandetrojkans arbete samt på möte med DG-Move i Bryssel.

Näringsdepartementet har för flera år sedan utsett Sjöfartsforum till Shortsea Promotion Centre och genom Sjöfartsverket bidragit ekonomiskt till verksamheten. Under pågående verksamhetsår meddelade dock Näringsdepartementet att man anser att promotion av närsjöfart enbart är en näringsfråga och att man inte avser att fortsatt bidra med ekonomiskt. Senare beslöts dock att departementet täcker havda kostnader för verksamhetsåret. Utebliven finansiering gjorde att Sjöfartsforum inte kunde engagera sig full ut i årets verksamhet. Ett fortsatt medlemskap i European Shortsea Network hänskjuts, på grund av de nya förutsättningarna, till stämman 2011.

European Network of Maritime Clusters

Sjöfartsforum är medlem av European Network of Maritime Clusters med 12 medlemmar. Flera av klusterorganisationsmedlemmarna har hunnit betydligt längre än Sjöfartsforum/Sverige i arbetet med att få aktörer i de maritima klustren att gemensamt arbeta för en starkare näring. Majoriteten av medlemmarna har större ekonomiska resurser än Sjöfartsforum. Ett möte hölls i november i Haag och i redovisningen av organisationernas arbete framgick det dock tydligt att Sjöfartsforum maritima processarbete ligger väl i linje med andra europeiska länders.

European Network of Maritime Clusters har en lösare struktur än European Shortsea Network och ingen medlemsavgift.

TACK

Sjöfartsforums styrelse tackar alla medlemmar för stödet under året. Styrelsen ser fram emot ett nytt spännande maritimt 2011 med bl a fortsatt klusterutveckling och arbetet med att ta fram handlingsplaner för genomförandet av målen i Vision- och strategiprocessen.